

Gmina Tyczyn

Nr 10 (616)
25.10 – 28.11.2020 r.

Cena 1,50 zł

GŁOS TYCZYNA

PISMO SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Borek Stary

Hermanowa

Kielnarowa

Tyczyn

Jesienna niepewność

Babie lato
swą nitką pajęczą
zwiastowało nam
złotą polską jesień,
a tu krople deszczu
za szybą brzęczą
i nie wiadomo
co nam jeszcze
wiatr przyniesie

Anna
Mirosława Nowak

W numerze:

- Informacje z Urzędu Miejskiego
- Co powinniśmy wiedzieć o kwarantannie i izolacji
- Gminne inwestycje
- Informacje ze szkół i instytucji
- Zdrowotne właściwości jarzębiny

■ Park w Tyczynie, fot. Jerzy Fil

Burmistrz Tyczyna,
Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej
i Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie
oraz
Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

zapraszają na

Uroczystości Patriotyczne z okazji Święta Niepodległości

11 listopada 2020 niedziela, godzina 12⁰⁰

Kościół Rzymskokatolicki pw. Św. Katarzyny
Aleksandryjskiej i Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie
ul. Mickiewicza 10, Tyczyn

- Msza Święta w Kościele Rzymskokatolickim
pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej
i Trójcy Przenajświętszej w Tyczynie
- Koncert Orkiestry Dętej z Mogielnicy,
Okolicznościowe przemówienie Burmistrza Tyczyna,
- Przemarsz oraz złożenie kwiatów
przed Pomnikiem Czynu Patriotycznego

MGOK
KATARZYN
SOBCHYK
W TYCZYNIE

RADA MIEJSKA UCHWALIŁA

18 września br. odbyła się XXVI sesja VIII kadencji Rady Miejskiej w Tyczynie.

Radni wysłuchali informacji burmistrza **Janusza Skotnickiego** dotyczącej projektowanej przebudowy drogi wojewódzkiej 878 na terenie gminy Tyczyn oraz pisma przesłanego przez Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich w Rzeszowie. Podjęto także uchwały w sprawach:

- **Uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2019 terenu położonego w Kielnarowej.** Przepisami uchwały objęty jest teren o powierzchni 0,55 ha położony w Kielnarowej. Od strony północnej, wschodniej oraz zachodniej teren graniczy z obszarami rolnymi, częściowo zadrzewionymi, a od strony południowej z drogą powiatową nr P1416R.

- **Przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Tyczyn.** 19 lipca 2019 r. sejm uchwalił nowelizację ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. W związku z zaistniałymi zmianami niezbędne jest dostosowanie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Tyczyn do nowych zapisów ustawowych.

- **Określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych** od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną opłatę, w szczególności ilość odpadów komunalnych, częstotliwość i sposób świadczenia usług. W związku z nowelizacją ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach dostosowano zapisy uchwały do tych przepisów.

- **Wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właściciela nieruchomości i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej.** Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wprowadzona ustawą z dnia 19.07.2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, spowodowała konieczność dostosowania obecnie obowiązującego wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do nowych przepisów.

- **Zaciągnięcia zobowiązania na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Tyczyn.** 31.12.2020 r. kończy się umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych segregowanych i zmieszanych z nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Tyczyn, zawarta z firmą Transprzet Sp. z o.o sp.k. W celu zapewnienia ciągłości usługi odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gminy Tyczyn konieczne jest ogłoszenie przetargu na celu wyłonienia wykonawcy, który świadczyłby te usługi w 2021 r.

- **Wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości.** Działki nr 2160/1, 2160/2 i 2161/3 są położone w Borku Starym i stanowią własność Gminy Tyczyn. W Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Tyczyn działki te położone są w strefie rolno-osadniczej. Z uwagi na to, że do przed-

miotowych działek brak jest prawnego dojazdu, postanowiono przeznaczyć ww. nieruchomości do sprzedaży w drodze przetargu ograniczonego skierowanego do właścicieli nieruchomości sąsiednich.

- **Przyjęcia „Strategii Rozwoju Elektromobilności w Tyczynie na lata 2020-2035”.** Strategia ta stanowi kompleksowe opracowanie dotyczące kwestii związanych z redukcją zanieczyszczenia środowiska i poprawą jakości życia mieszkańców. Dokument wyznacza cele i sposoby realizacji obowiązków określonych w ustawie z dnia 11.01.2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz w krajowych dokumentach strategicznych z zakresu elektromobilności, m.in. w Planie Rozwoju Elektromobilności w Polsce „Energia do przyszłości”, przyjętym przez Radę Ministrów 16.03.2017 r. w ramach Programu Rozwoju Elektromobilności.

- **Zaciągnięcia zobowiązania na zakup energii elektrycznej.** Umowa z dnia 14.11.2018 r., zawarta pomiędzy firmą Elektra S. A w Warszawie a Gminą Tyczyn, obowiązuje do 31.12.2020 r. W związku z tym Rada Miejska podjęła uchwałę dotyczącą zabezpieczenia środków w budżecie Gminy Tyczyn na rok 2021 i 2022 na zakup energii elektrycznej.

- **Zaciągnięcia zobowiązania na zimowe utrzymanie dróg gminnych.** W związku z koniecznością zabezpieczenia środków finansowych na odśnieżanie dróg gminnych podjęto uchwałę umożliwiającą przygotowanie i ogłoszenie przetargu na zimowe utrzymanie dróg gminnych administrowanych przez Gminę Tyczyn na lata 2021-2023.

- **Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tyczyn.**

- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2020 r.**

Tekst: **Dorota Michalak** - pracownik UM w Tyczynie

30 września br. odbyła się XXVII sesja nadzwyczajna VIII kadencji Rady Miejskiej w Tyczynie.

Radni podjęli uchwały w sprawach:

- **Wyrażenia zgody na przejęcie zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego i zawarcie porozumienia z gminami: Błazowa, Dynów, Lubenia i Hyżne.**

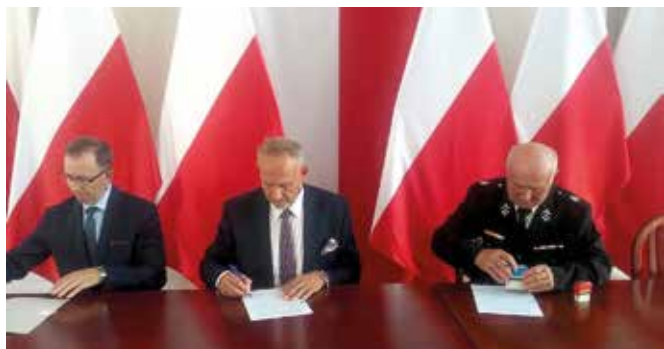
Gminy realizują zadania własne w zakresie publicznego transportu zbiorowego. Z uwagi na fakt, iż ciąg transportowy jest związany z przewozem osób w relacjach sąsiedztwa gminy Tyczyn i gmin: Błazowa, Dynów, Lubenia i Hyżne, zasadnym jest zawarcie porozumień z każdą z gmin, które pozwolą na wypracowanie dogodnych warunków kursów i finansowania. Wobec faktu, iż gminy te posiadają zabezpieczone środki na finansowanie zadania od 1.06.2020 r., racjonalne jest przejęcie zadania z dniem 1.06 br., co umożliwi finansowanie i rozliczenie kosztów z udziałem środków gmin partycypujących.

- **Zmiany uchwały budżetowej gminy Tyczyn na 2020 r.**

Tekst: **Joanna Włoch-Dłurzej**
- pracownik UM w Tyczynie

Dotacja na doposażenie jednostki OSP Kielnarowa

Z wielką radością informujemy, że nasza jednostka otrzymała dofinansowanie w kwocie 15 tys. zł w ramach ogólnopolskiego programu finansowania służb ratowniczych, który umożliwia dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Prezes druha Stanowski podczas podpisywania umowy. Na zdjęciu prezes Zarządu WFOŚiGW w Rzeszowie Adam Skiba wraz z wiceprezesem Bogusławem Kidą.

Nabór wniosków prowadzony był przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie wraz z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Środki w wysokości 747 tys. zł trafiły do 52 jednostek ochotniczych straży pożarnych z powiatu rzeszowskiego. Uroczyste podpisanie umów miało miejsce 24.09 br. w sali kolumnowej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie.

W imieniu OSP Kielnarowa umowę podpisał prezes druha **Stanisław Stanowski**. W ramach otrzymanej dotacji zakupione zostaną rękawice oraz kominiarki stanowiące wyposażenie ochrony osobistej strażaków ratowników, a także wentylator oddymiający, sprzęt do oświetlenia terenu akcji ratowniczej oraz bosak dielektryczny.

Składamy serdeczne podziękowania dla Banku Spółdzielczego w Tyczynie za przekazane środki finansowe na pokrycie wkładu własnego do projektu.

Tekst: **Edyta Ciura-Szetela**
– sekretarz OSP Kielnarowa

Nowy plac zabaw w Kielnarowej

Od 2017 r. na terenie Sołectwa Kielnarowa realizowany jest Podkarpacki Program Odnowy Wsi na lata 2017-2020, który ma na celu integrować i aktywizować społeczność wiejską, a także wspierać modernizację przestrzeni wiejskiej. Do tej pory w ramach programu doposażono zaplecze kuchenne w Domu Ludowym, utworzono siłownię zewnętrzną przy szkole podstawowej oraz wyremontowano pomieszczenia remizy OSP. W bieżącym roku z Programu zrealizowano zadanie pn. **„Budowa placu zabaw oraz strefy rekreacyjnej na nieruchomości gminnej w miejscowości Kielnarowa”**.

Łączna wartość projektu to kwota 56 480,80 zł, z czego dofinansowanie z budżetu Województwa Podkarpackiego wynosi 10 tys. zł. Pozostała kwota to wkład własny obejmujący środki funduszu sołectkiego, budżetu gminy oraz Rady Sołectkiej sołectwa Kielnarowa. Zakres rzeczowy obejmował: roboty ziemne, plantowanie powierzchni gruntu, wykonanie trawnika, dostawę i montaż urządzeń placu zabaw oraz strefy rekreacyjnej. Na placu zabaw zamontowany został zestaw zabawowy obejmujący m.in.: dwie wieże, zjeżdżalnie, schody, podest z poręczami, podest z liną,

ściankę wspinaczkową, a także zestaw zabawowy ze zjazdem linowym oraz huśtawkę wahadłową podwójną. Ponadto zamontowano ławki, kosze na śmieci oraz tablicę z regulaminem.

Zadanie zrealizowano dzięki społecznemu zaangażowaniu partnerów, a byli nimi:

- firma STRUG-PLAST z Kielnarowej **Leszek Kaplita** (wykonanie metalowej konstrukcji pod tablicę informacyjną dotyczącą lokalizacji placu zabaw),
- firma DSB z Kielnarowej **Adam i Jacek Witek** (zakup tablicy informacyjnej wraz z montażem na wykonanej konstrukcji),
- firma JAR z Kielnarowej **Jan Synoś, Ryszard Rząsa** (dostarczenie płyt chodnikowych do wykonania schodów terenowych do placu zabaw),
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Kielnarowej** (oczyszczenie nieruchomości z krzewów, samosiejek oraz wywóz odpadów),
- **Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej w Kielnarowej** (zakup oraz obsadzenie skarpy przy placu zabaw roślinami zadarniającymi).

W ramach Programu wymagany jest wkład pracy własnej mieszkańców sołectwa, dlatego członkowie

Plac zabaw i strefa rekreacyjna w Kielnarowej

Sołeckiej Grupy Odnowy Wsi Kielnarowa wraz z mieszkańcami wykonali w czynie społecznym schody terenowe z płyt chodnikowych, a także wyczyścili i zdezynfekowali zamontowane urządzenia przed otwarciem placu zabaw.

Dzięki realizacji projektu powstało miejsce integracji środowiska lokalnego, czyli wspólnych spotkań dzieci, rodziców, dziadków. Pozwoli to na nawiązywanie kontaktów społecznych, wymianę poglądów i powstawanie pozytywnych relacji. Zamontowane urządzenia są bezpieczne i - co najważniejsze - korzystanie z nich jest bezpłatne. Ponadto nowy plac zabaw przyczynia się do poprawy atrakcyjności miejscowości.

Tekst: **Edyta Ciura-Szetela** – pracownik UM w Tyczynie

Podziękowania

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, firmom i instytucjom, dzięki którym możliwa była realizacja projektu budowy placu zabaw w Kielnarowej: Burmistrzowi Tyczyna Januszowi Skotnickiemu, pracownikom Urzędu Miejskiego w Tyczynie, generalnemu wykonawcy firmie STRUG-STAL M. M. Kaplita S.C. z Kielnarowej, producentowi urządzeń firmie MARPIS Sp. z o.o. oraz Partnerom i Mieszkańcom zaangażowanym w realizację zadania. Dziękuję za wsparcie, przychylność, zaangażowanie, poświęcony czas i wszelką pomoc.

Mariusz Anusik, sołtys Kielnarowej

Przebudowana droga w Kielnarowej przy udziale środków Funduszu Dróg Samorządowych

WOJEWODA PODKARPACKI

Zakończyła się rzeczowa realizacja projektu pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 108928R Kielnarowa Zagrody w km 0+000-0+980 w miejscowości Kielnarowa”. Zadanie zostało dofinansowane ze środków rządowych w ramach Funduszu Dróg Samorządowych.

Przebudowa drogi objęła: wykonanie robót pomiarowych i przygotowawczych (prace pomiarowe, rozbiórki elementów dróg), roboty ziemne, wykonanie podbudowy, położenie nawierzchni z betonu asfaltowego, wykonanie obustronnych poboczy z kruszywa, oczyszczenie rowów z wyprofilowaniem skarp, wykonanie zjazdów, przebudowę skrzyżowań. Wykonawcą zadania była firma Miejskie Przedsiębiorstwo Dróg i Mostów z Rzeszowa. Całkowity koszt zadania to kwota 426 014,63 zł, w tym dofinansowanie: 255 608 zł.

Przebudowana droga w Kielnarowej

Tekst: **Edyta Ciura-Szetela** - pracownik UM w Tyczynie

Burmistrz Tyczyna informuje, że od dnia

5 października 2020 roku

wykonywana będzie

rewitalizacja parku miejskiego w Tyczynie.

**W ZWIĄZKU Z TYM TEREN PARKU
BĘDZIE ZAMKNIĘTY.**

Zakończenie rewitalizacji planowane jest na
lipiec 2021 roku.

*Dostęp do Liceum Ogólnokształcącego zapewniony
jest z ul. Parkowej przez bramę i drogę od strony
zachodniej parku.*

Wojewódzki Inspektor Sanitarny przestrzega przed fałszywymi wiadomościami SMS

Wojewódzki Inspektor Sanitarny informuje, że zdarzają się sytuacje, w których oszuści, podszywając się pod „Sanepid”, wysyłają SMS-y z informacją o rzekomym pozytywnym wyniku badania na COVID-19. Pod groźbą odpowiedzialności karnej nakłaniają do zadzwonienia pod podany numer telefonu. W przypadku otrzymania takiego SMS-a nie należy oddzwaniać! Podany numer jest numerem premium, czyli numerem o podwyższonej opłacie. Takie połączenie może kosztować nawet kilkadziesiąt złotych za minutę.

Informujemy, że nie wysyłamy do obywateli wiadomości SMS z wezwaniem do kontaktu telefonicznego.

źródło: <https://wsse.rzeszow.pl/>

Z działalności Młodzieżowego Centrum Współpracy

Informujemy naszych sympatyków, że 1.10 br. zmienił się Zarząd MCW. Nowym prezesem stowarzyszenia został **Adrian Michałek**, a wiceprezesem **Patrycja Kalandyk**. Wiemy, że z tak dobrymi liderami stowarzyszenie będzie funkcjonować jeszcze lepiej.

Patrycja Kalandyk i Adrian Michałek

Przygotowania do 29. Finału WOŚP rozpoczęte! Z przyjemnością informujemy, że nasz **wniosek o rejestrację sztabu został pozytywnie rozpatrzony**, a zatem Sztab Tyczyn #4114 rusza pełną parą do przygotowań.

Hasło przewodnie kolejnej edycji zbiórki organizowanej przez Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy brzmi „Finał z głową”. Tym razem Fundacja będzie się skupiać na zakupie sprzętu dla laryngologii, otolaryngologii i diagnostyki głowy. Na dzień dzisiejszy wiemy, że finał się odbędzie, ale niestety na ten moment nie wiadomo, czy będzie to zorganizowana impreza finałowa, czy wydarzenie online. Obecnie nic nie wskazuje na to, by kwesta wolontariuszy się nie odbyła, dlatego **zbieramy zapisy** i na ten moment mamy już 30 wolontariuszy gotowych do zbiórki, zostało jeszcze 40 wolnych miejsc. Zapisy u szefa Sztabu pod nr tel. 534-620-367, mailowo: mcwtyczyn@gmail.com lub osobiście, a także poprzez media społecznościowe.

WOŚP w Tyczynie to świetna, długo pisana historia, piękne relacje i współpraca wielu ludzi i organizacji, niezapomniane widowiska, a przede wszystkim ogromna promocja gminy, gdyż finały WOŚP w Tyczynie dawno przerosły poziom finałów WOŚP w pobliskim Rzeszowie.

Kolejny finał to także **rocznica 15-lecia działalności sztabu w Tyczynie**, dlatego jako organizatorzy zrobimy wszystko, by finał się odbył. Mamy nadzieję, że Państwo również zechcą wziąć udział w kolejnym finale w Tyczynie. Liczymy na to, że mieszkańcy gminy po raz kolejny pokażą, jak wielkie mają serca.

Jeśli chcą Państwo wesprzeć nasz sztab i stowarzyszenie w organizacji finału, będziemy wdzięczni za każdą radę, usługę, pomoc, a przede wszystkim wsparcie finansowe.

Tekst: **Członkowie MCW i sztabu WOŚP w Tyczynie**

Jak to zrobić?

Wejdź na
spisrolny.gov.pl

Od momentu pierwszego zalogowania dane do formularza możesz wprowadzać i uzupełniać przez 14 dni.

POWSZECHNY SPIS ROLNY 1.09.-30.11.2020

Aby spisać się szybko i wygodnie przygotuj wcześniej:

- numer gospodarstwa rolnego OdbR (otrzymasz go w liście od Prezesa GUS)
- PESEL (do zalogowania)
- informacje o powierzchni gruntów, zasiewów, stosowanych nawozach, itp.

Weź udział w konkursach i wygrywaj nagrody

Polub profil Urzędu Statystycznego w Rzeszowie na Facebooku

Obserwuj nas i bądź na bieżąco z informacjami dotyczącymi spisu

Nie posiadasz Internetu lub potrzebujesz pomocy?

Udaj się do Urzędu Gminy

W lokalu wyznaczonym przez gminne biuro spisowe przygotowane będzie stanowisko wyposażone w sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu. Pracownik biura spisowego pomoże Ci wypełnić formularz.

Bezpieczeństwo danych zapewnia ustawa. Przekazane informacje są agregowane, tak by nie była możliwa identyfikacja poszczególnych osób i gospodarstw rolnych. Ich analiza pozwoli na zaplanowanie środków finansowych na inwestycje lokalne i ogólnokrajowe.

ZUS przypomina: Za okres kwarantanny przysługują świadczenia z tytułu choroby

Osoba poddana kwarantannie lub izolacji ma prawo do otrzymania świadczeń z tytułu choroby. Podstawą do ich wypłacenia jest decyzja państwowego inspektora sanitarnego. Za okres trwania kwarantanny lub izolacji przysługują na ogólnych zasadach wynagrodzenie za czas choroby, zasiłek chorobowy lub opiekuńczy, wypłacany przez płatnika składek (np. pracodawcę) lub Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z przepisami państwowy inspektor sanitarny lub państwowy graniczny inspektor sanitarny może wydać decyzję o poddaniu kwarantannie lub izolacji osoby przebywającej na terytorium RP, jeśli jest ona zakażona, chora na chorobę zakaźną albo podejrzana o zakażenie lub chorobę zakaźną lub miała styczność ze źródłem biologicznego czynnika chorobotwórczego. Aby w takiej sytuacji uzyskać świadczenie z tytułu choroby, należy przekazać decyzję inspektora sanitarnego do wypłacającego świadczenie (np. do pracodawcy, zleceniodawcy, ZUS). Pracownik lub zleceniobiorca przekazuje decyzję inspektora do swojego płatnika składek, np. pracodawcy, zleceniodawcy. Jeśli zasiłek chorobowy wypłaca ZUS, płatnik składek przekazuje decyzję wydaną ubezpieczonemu do ZUS. Może to zrobić za pośrednictwem portalu Platformy Usług Elektronicznych (PUE) ZUS. W takim przypadku skan lub zdjęcie decyzji inspektora potwierdzonej za zgodność z oryginałem dołącza do zaświadczenia Z-3 / Z-3a. Osoby prowadzące działalność pozarolniczą i osoby z nimi współpracujące przekazują decyzję do ZUS. Decyzja może być przekazana elektronicznie – za pośrednictwem portalu PUE ZUS. Można ją złożyć przy wykorzystaniu wniosku ZAS-53 Wniosek o zasiłek chorobowy. Do wniosku należy dołączyć skan lub zdjęcie decyzji.

Jeżeli inspektor sanitarny wyda decyzję o konieczności kwarantanny lub izolacji niepełnoletniego dziecka, jednemu z rodziców dziecka, który opiekuje się w tym czasie dzieckiem, przysługują zasiłek opiekuńczy. Zasiłek ten przysługuje w ramach limitu 60 dni w roku i wyłącznie na dziecko w wieku do lat 8.

Warto pamiętać, że od 1.04.2020 r. osoba poddana obowiązkowej kwarantannie na podstawie decyzji inspektora sanitarnego, odbywa ją razem z osobami wspólnie zamieszkującymi lub gospodarującymi. To oznacza, że za okres obowiązkowej kwarantanny osoby te mają prawo do świadczeń z tytułu choroby. W celu ich otrzymania potrzebne jest oświadczenie o odbywaniu obowiązkowej kwarantanny, w którym m.in. należy wpisać dane domownika odbywającego kwarantannę na podstawie decyzji inspektora sanitarnego. Wzór oświadczenia osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej z osobą, która odbywa obowiązkową kwarantannę, znaleźć można na stronie internetowej ZUS.

Takie oświadczenie pracownik lub zleceniobiorca składa do swojego płatnika składek, np. pracodawcy, zleceniodawcy, a jeśli zasiłek chorobowy wypłaca ZUS, płatnik składek jak najszybciej (nie później niż w terminie 7 dni) przekazuje oświadczenie ubezpieczonego do ZUS. W tym przypadku skan lub zdjęcie oświadczenia potwierdzonego za zgodność z oryginałem dołącza do zaświadczenia Z-3 / Z-3a. Ponadto osoby prowadzące działalność pozarolniczą i osoby z nimi współpracujące składają oświadczenie w ZUS. Oświadczenie może być przekazane elektronicznie – za pośrednictwem portalu

PUE ZUS. Można je złożyć przy wykorzystaniu wniosku ZAS-53. Wniosek o zasiłek chorobowy. Do wniosku należy dołączyć skan lub zdjęcie podpisanego oświadczenia.

Kwarantanna po przekroczeniu granicy

Od 2.09.2020 r. obowiązują nowe zasady dotyczące odbywania obowiązkowej kwarantanny po przekroczeniu granicy. Osoba, która przekracza granicę państwową, ma obowiązek odbycia obowiązkowej kwarantanny, która trwa 10 dni.

W takiej sytuacji osobie, która jest objęta ubezpieczeniem chorobowym, np.: • pracownikowi (ubezpieczenie obowiązkowe), • zleceniobiorcy (ubezpieczenie dobrowolne), • osobie prowadzącej działalność pozarolniczą (ubezpieczenie dobrowolne), przysługują świadczenia z tytułu choroby – wynagrodzenie za czas choroby wypłacane przez pracodawcę na podstawie art. 92 kodeksu pracy lub zasiłek chorobowy. Aby uzyskać świadczenie z tytułu choroby, osoba objęta kwarantanną składa oświadczenie o odbywaniu obowiązkowej kwarantanny po przekroczeniu granicy. Oświadczenie należy złożyć w terminie 3 dni roboczych od dnia zakończenia obowiązkowej kwarantanny. Wzór oświadczenia dostępny jest na: www.zus.pl.

Pamiętajmy, że tak jak w przypadku domownika osoby przebywającej na kwarantannie decyzją inspektora sanitarnego, tak i w tym przypadku osoba poddana obowiązkowej kwarantannie, która przekroczyła granicę, odbywa ją razem z osobami wspólnie zamieszkującymi lub gospodarującymi. To oznacza, że za okres obowiązkowej kwarantanny osoby te mają prawo do świadczeń z tytułu choroby. W celu ich otrzymania potrzebne jest oświadczenie o odbywaniu obowiązkowej kwarantanny. Takie oświadczenie pracownik lub zleceniobiorca składa do swojego płatnika składek, np. pracodawcy, zleceniodawcy. Wzór oświadczenia jest także dostępny na stronie www.zus.pl. Jeśli zasiłek chorobowy wypłaca ZUS, płatnik składek jak najszybciej (nie później niż w terminie 7 dni) przekazuje oświadczenie ubezpieczonego do ZUS. Osoby prowadzące działalność pozarolniczą i osoby z nimi współpracujące składają oświadczenie w ZUS. Oświadczenie może być przekazane elektronicznie – za pośrednictwem portalu PUE ZUS. Można je złożyć przy wykorzystaniu wniosku ZAS-53 Wniosek o zasiłek chorobowy. Do wniosku należy dołączyć skan lub zdjęcie podpisanego oświadczenia.

Ważne!

Jeśli państwowy inspektor sanitarny zdecyduje o skróceniu lub zwolnieniu osoby, która odbywa kwarantannę z obowiązku jej odbywania, osoba ta powinna o tym poinformować wypłacającego świadczenie chorobowe (np. pracodawcę, zleceniodawcę albo ZUS). Od 2.09.2020 r. oświadczenie ubezpieczonego o wcześniejszym okresie kwarantanny niż określony w decyzji nie ma mocy wiążącej. W takim przypadku ubezpieczony powinien uzyskać decyzję zmieniającą decyzję państwowego inspektora sanitarnego lub inny dokument wydany przez organ, potwierdzający skrócenie albo zwolnienie z obowiązku odbycia obowiązkowej kwarantanny.

Płatnik składek, który wypłaca zasiłki, lub ZUS może wystąpić do właściwego organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu weryfikacji danych zawartych w oświadczeniu.

Rubrykę redaguje:

Wojciech Dyląg

- regionalny rzecznik ZUS
w województwie podkarpackim

Warsztaty genealogiczno-konserwatorskie

24 października br. w Centrum Promocji Dziedzictwa Kulturowego w ramach projektu „**Archiwa Rodzinne Niepodległej**” Państwowego Archiwum w Rzeszowie odbyły się warsztaty genealogiczno-konserwatorskie, podczas których omówione zostały sposoby i kierunki poszukiwań historycznych informacji, ich rodzajów i źródeł, a także sposoby odczytywania ksiąg metrykalnych (urodzeń, zgonów, małżeństw). Podane zostały także przykłady innych dokumentów, w których można doszukiwać się ważnych informacji (rejestry mieszkańców, spisy ludności, metryki szkolnej itp.), a także stron internetowych, gdzie takie informacje można znaleźć.

Warsztaty w CPDK w Tyczynie

Dziękujemy uczestnikom za wzięcie udziału i życzymy owocnych poszukiwań informacji historycznych swoich rodzin.

Tekst: **CPDK**

*Dom Ludowy w Borku Starym
Sekcja Fotograficzna Uniwersytetu Trzeciego Wieku
Uniwersytetu Rzeszowskiego
zapraszają
na*

*Finisaż wystawy fotograficznej
ODESSA 2019*

*15 listopada 2020 roku
o godz. 17:00
Dom Ludowy w Borku Starym*

*Dom Ludowy w Borku Starym
28 września - 14 listopada 2020 r.*

WYSTAWA POPLENEROWA

ODESSA 2019

*Autorami fotografii są słuchacze
Sekcji Fotograficznej
Uniwersytetu Trzeciego Wieku
Uniwersytetu Rzeszowskiego*

Europejskie Dni Dziedzictwa 2020 „Moja droga ku kulturze”

Celem EDD jest edukacja historyczna i kulturalna, podkreślanie wagi wydarzeń z przeszłości, powstałych utworów i dzieł oraz wpływu, jaki mają na naszą przyszłość i na twórczość w każdej dziedzinie. Tegoroczny temat EDD to „Moja Droga”. Każdy z nas ma swoją, a niektóre wiodą m.in. innymi przez historię, kulturę, sztukę, a tym samym pokazują różnorodność dziedzictwa kulturowego, także regionalnego. Artyści swoją obecność na niej mogą zaznaczyć w sposób szczególny dzięki swojej twórczości.

W ramach obchodów EDD w Tyczynie zorganizowaliśmy dla Państwa dwa wydarzenia.

► 13 września br. w ramach EDD odbył się - zorganizowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury - filia Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej „Spichlerz” - wernisaż wystawy prac **Anny Pustelniak-Kuchniak** i recital skrzypcowy **Mai Andrzejewskiej**. Pomimo trudnej sytuacji związanej z Covid-19 i koniecznością stosowania obowiązkowych przepisów ogłoszonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego udało się pogodzić udział w interesującym wydarzeniu z obowiązkiem zastosowania wszelkich środków ostrożności. Wydarzenie przyciągnęło zarówno artystów, jak i entuzjastów sztuki. Ogółem na wernisaż przybyło blisko sto osób.

Spotkanie rozpoczął recital skrzypcowy **Mai Andrzejewskiej** - solistki, kameralistki, laureatki wielu konkursów skrzypcowych o randze ogólnopolskiej i międzynarodowej, która koncertuje i aktywnie uczestniczy w muzycznych wydarzeniach w kraju i za granicą. Zebrany zaprezentowała cztery utwory znanych kompozytorów w nowych aranżacjach:

- J.S. Bacha – „Adagio” z II Sonaty na skrzypce solo BWV 1003,
- A. Vivaldi’ego – „Cztery Pory Roku” - Zima (II część),
- J. Masseneta – „Medytacje” z opery „Thais” oraz A. Piazzoli – „Oblivion”.

Kolejnym punktem wydarzenia był wernisaż obrazów **Anny Pustelniak-Kuchniak**, absolwentki Instytutu Wychowania Plastycznego WSP w Rzeszowie, uczestniczki plenerów malarskich w kraju i za granicą, wystaw zbiorowych i aukcji charytatywnych.

Wystawa pt. „Cisza, spokój, czas” prezentowała nastrojowe pejzaże ukazujące wyjątkowe spojrzenie autorki na przyrodę i otaczające ją miejsca, zatrzymane w czasie wrażenia i momenty zachwyty nad pięknem natury. Prace tchnęły spokojem, były „jak wycieczka do krainy baśni, gdzie wszystko jest piękne, kolorowe, harmonijne i takie odprężająco spokojne”, jak oceniła jedna z osób obecnych na wystawie.

Recital skrzypcowy Mai Andrzejewskiej

Uczestnicy wernisażu

Wystawę można oglądać do 13.11 br., od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 15.30 w CDKiIT w Tyczynie, ul. Grunwaldzka 29.

► Znaczącym wydarzeniem zrealizowanym również w ramach EDD był **Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych**, który odbył się 20.09 br.

W przypadku wydarzenia, którego głównym celem jest podtrzymywanie tradycji i kultywowanie idei wspólnego ludowego muzykowania, jest oczywiste, iż staje się ono bardzo ważnym elementem umożliwiającym zachowanie dziedzictwa kulturowego. Tym samym nasze wydarzenie otrzymało honorowy patronat Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Zachowane pieśni i obrzędy, przekazywane z pokolenia

na pokolenie, zostały zaprezentowane w jubileuszowej edycji, gdyż już od 25 lat tradycyjnie i nieprzerwanie Tyczyn staje się na jeden dzień miastem, w którym króluje kultura ludowa. Dwadzieścia pięć lat temu, z inicjatywy ówczesnej dyrektorki M-GOK w Tyczynie **Zofii Matys** oraz opiekuna zespołów ludowych M-GOK **Izabeli Domino**, po raz pierwszy w Tyczynie odbył się Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Śpiewających. W tym roku postanowiliśmy nieco odświeżyć formułę festiwalu, wzbogacając go - obok występów kapel ludowych - o prezentację zespołów obrzędowych, a co za tym idzie objąć uwagę całe spektrum działalności amatorskiego ruchu artystycznego skupionego wokół kultury ludowej, stąd nowa nazwa przeglądu: Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych.

Prace malarskie Anny Pustelniak-Kuchniak

ciąg dalszy na str. 12

Informacje z M-GOK im. K. Sobczyk w Tyczynie

Przeгляд co roku ma formę konkursową. W tym roku zmagania zespołów oceniało jury w składzie: **Jerzy Dynia** - etnomuzykolog, folklorysta, dziennikarz współpracujący z TVP Rzeszów realizujący program *Spotkania z folklorem*, laureat nagrody Oscara Kolberga; **Jolanta Dragan** - etnograf, archeolog, etnomuzykolog, autorka wielu publikacji badawczych dotyczących folkloru rzeszowskiego i lasowiackiego, związana z Muzeum Kultury Ludowej w Kolbuszowej;

Maria Kula - etnograf, instruktor w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie.

Nagrody w tegorocznym przeglądzie zostały ufundowane przez: Starostę Rzeszowskiego Józefa Jodłowskiego, Burmistrza Tyczyna Janusza Skotnickiego, Wojewódzki Dom Kultury w Rzeszowie oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury im. K. Sobczyk w Tyczynie.

Podczas tegorocznej edycji specjalne podziękowania z rąk burmistrza Tyczyna **Janusza Skotnickiego**, przewodniczącego Rady Miejskiej w Tyczynie **Ryszarda Fornala** oraz dyrektora M-GOK Tyczyn **Zakii Cieślkiej-Majki** otrzymali **Zofia Matys** oraz **Zbigniew Sztaba**, którzy tworzyli to wydarzenie od jego pierwszej edycji.

WARSZTATY FOTOGRAFICZNE

ORGANIZATOR: MGOK

ZAJĘCIA SKIEROWANE SĄ DO MŁODZIEŻY I OSÓB DOROSŁYCH

KOSZT - BEZPŁATNE

TERMIN - CO DRUGI WTOREK MIESIĄCA GODZ. - 18.00

MIEJSCE - CENTRUM PROMOCJI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W TYCZYŃCE UL. RYNEK 24

ZAPRASZAMY DO ZAPISÓW POD NUMEREM 17 2293-239

Miejsko – Gminny Ośrodek Kultury im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie zaprasza na zajęcia, posiadamy wolne miejsca na:

Zdrowy kręgosłup Wtorek godz. 18.00	Zumba Środa godz. 18.00	Balet dla dzieci Środa godz. 16.00
--	----------------------------	---------------------------------------

Zapisy pod numerem telefonu 17 2293-239

Laureaci XXV Wojewódzkiego Przeglądu Wiejskich Zespołów Artystycznych, Tyczyn 2020

Kategoria Kapele Ludowe

- I miejsce: Kapela Iskierczanie
II miejsce: Kapela Kurasie z Lubziny
III miejsce ex aequo: Kapela Ludowa
Dynowianie i Kapela Wójta Tycznera

Kategoria Zespoły Śpiewacze z akompaniamentem

- I miejsce: Zespół Ludowy Cmolasianie (Samorządowy Ośrodek Kultury w Cmolasie)
II miejsce: Zespół Śpiewaczy Potakowianki (GOK w Tarnowcu)
III miejsce ex aequo: Zespół Śpiewaczy Hermanowianki (DL w Hermanowej) i Zespół Śpiewaczy Kielnarowianie (DL w Kielnarowej)
Wyróżnienie otrzymał: Zespół Śpiewaczy Borkowianie (DL w Borku Starym)

Kategoria Zespoły Śpiewacze a cappella

- I miejsce: Żeńska Grupa Śpiewacza Lubatowianie (GOK w Iwoniczu Zdroju)
II miejsce: Zespół Śpiewaczy Damski Korczyńska (GOK w Korczynie)
III miejsce: Zespół Śpiewaczy Męski Korczyński (GOK w Korczynie)
Wyróżnienie ex aequo: Zespół Śpiewaczy Grębowianki (GCK w Grębowie) i Stryki (DK Sokół w Strzyżowie)

Dziękujemy uczestnikom oraz gratulujemy zwycięzcom i wyróżnionym.

Obecni na wydarzeniu mogli posłuchać śpiewu zespołu Tyczyniacy przy akompaniamencie Kapeli Wójta Tycznera, którzy wzięli udział we wszystkich edycjach Przeglądu. Zwieńczeniem tegorocznego Przeglądu był energetyczny koncert zespołu folkowego **Orkiestra św. Mikołaja**, który powstał w 1988 r., kiedy jeszcze tradycja ludowa traktowana była z przymrużeniem oka, a zainteresowanie młodych ludzi jej wykonywaniem czy choćby słuchaniem – nikłe. Orkiestra jako jedna z pierwszych postawiła na folklor polski, huculski i łemkowski. W 2005 r. Orkiestra jako pierwszy zespół folkowy otrzymała Honorową Nagrodę im. Oskara Kolberga za popularyzację kultury ludowej – najbardziej prestiżowe polskie wyróżnienie w tej dziedzinie. Rozpoznawalną cechą zespołu jest akustyczne brzmienie i używanie manier wokalnych, m.in. białego śpiewu. W swoich aranżacjach grupa stosuje instrumenty strunowe: dutar i cymbały, smyczkowe – mazanki, skandynawską nyckelharpę i całą gamę tradycyjnych instrumentów dętych. To one w dużej mierze tworzą specyficzny i niepowtarzalny koloryt brzmienia zespołu.

Ekspresyjny śpiew wokalistów rozbrzmiewał do późnych godzin wieczornych i był ostatnim punktem obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa w Tyczynie.

Tekst: **Zakia Cieślicka-Majka,
Beata Mianowska**

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
im. Katarzyny Sobczyk w Tyczynie

ogłasza nabór do Zespołu Tańca Ludowego Młodzi Tyczyniacy

zapraszamy młodzież i osoby dorosłe

zajęcia odbywają się w poniedziałki

godz. 18.30 w sali widowiskowej

MGOK w Tyczynie

zapisy pod numerem telefonu 17 2293-239

2 X 1940 - Utworzenie getta warszawskiego dla ludności żydowskiej przez władze niemieckie w Warszawie.

7 X 1620 - Zmarł **Stanisław Żółkiewski**, od 1618 hetman wielki koronny i kanclerz wielki koronny, hetman polny koronny od 1588 do 1618, wojewoda kijowski od 1608, kasztelan lwowski od 1590, sekretarz królewski od 1573, zwycięzca w wielu kampaniach przeciwko Rosji, Szwecji, Imperium Osmańskiemu i Tatarom, pisarz i pamiętnikarz (ur. 1547).

12 X 1990 - Powołanie Straży Granicznej.

16 X 1978 - Kardynał Karol Wojtyła został wybrany na papieża i przyjął imię **Jan Paweł II**.

5 XI 1370 - Zmarł **Kazimierz III Wielki**, najmłodszy syn **Władysława I Łokietka** i **Jadwigi Bolesławówny**, król Polski w latach 1333-1370, ostatni monarcha z dynastii Piastów na tronie polskim (ur. 30 IV 1310).

Kazimierz III Wielki
(źródło: www.wikipedia.pl)

(źródło: www.wikipedia.pl)

26 XI 2010 - Przyjęcie uchwały w sprawie zbrodni katyńskiej przez Dumę Państwową, niższą izbę parlamentu rosyjskiego; mord na polskich oficerach wiosną 1940 r. uznano w niej za zbrodnię reżimu stalinowskiego.

29-30 XI 1830 - Wybuch powstania listopadowego przeciwko Imperium Rosyjskiemu.

Matka Boża Katyńska przedstawiona na tablicy w kościele Matki Bożej Łaskawej i św. Wojciecha w Łowiczu (źródło: www.wikipedia.pl)

Hetman Stanisław Żółkiewski herbu Lubicz (1547-1620)

Hetman Stanisław Żółkiewski (źródło: www.wikipedia.org/pl)

Ród Żółkiewskiego wywodził się z Rusi, jednak szybko się spolonizował. Ojciec hetmana był wojewodą ruskim, jego syn **Stanisław** przyszedł na świat w 1547 r. Staranne wykształcenie oraz znajomość kilku języków czyniły z młodego Żółkiewskiego idealnym kandydatem do służby dyplomatycznej. Ten jednak wolął wojaczkę.

Jednym z patronów roku 2020 - ustanowionych przez Sejm RP - został **hetman Stanisław Żółkiewski**, wybitny wódz w dziejach oręża polskiego. Mimo że był drobnej postury i dość chorowity, brał udział we wszystkich wojnach, jakie toczyła Rzeczpospolita w drugiej połowie XVI w. aż do lat 20. XVII stulecia. Początkowo walczył u boku **kanclerza Jana Zamoyskiego**, uczestniczył w wyprawach przeciw Habsburgom i Moskwie, wielokrotnie zwyciężał, dowodząc w wielu kampaniach przeciwko Rosji, Szwecji, Kozakom, Turcji i Tatarom. Żółkiewski pełnił wiele ważnych urzędów: był sekretarzem królewskim, hetmanem polnym koronnym, kasztelanem lwowskim, wojewodą kijowskim, a w końcu hetmanem wielkim koronnym i kanclerzem wielkim koronnym.

W 1609 r. hetman Żółkiewski stanął na czele polskich wojsk w wojnie polsko-rosyjskiej i rozpoczął oblężenie Smoleńska. Następnie 4.07.1610 r. - pod Kłuszynem - pokonał armię połączonych wojsk rosyjskich i szwedzkich. Było to wspaniałe zwycięstwo, po nim ruszył na Moskwę, którą zajął bez walki, bo mieszkańcy sami otworzyli przed nim bramy i wydali **cara Wasyla Szujskiego**. 28 sierpnia w Moskwie hetman podpisał układ z bojarami rosyjskimi, na mocy którego polski król **Władysław** został ogłoszony carem Rosji. **Hetman Żółkiewski był pierwszym Europejczykiem, który zdobył Moskwę**. Po tym zwycięstwie powrócił tryumfalnie do Warszawy (29.10.1611 r.). W orszaku prowadzono wziętego do niewoli cara Wasyla, który później ukorzył się przed królem Polski, **Zygmunt III Waza**.

W przygotowywanej w roku 1612 wyprawie na Moskwę miał wziąć udział król **Władysław**. Na wieść o wyruszeniu króla polskiego oddziały **kniazia Dymitra Pożarskiego** zaczęły gromadzić się pod Moskwą. Polskiej załodze brakowało żywności, dlatego już z początku listopada stało się jasne, że garnizon musi skapitulować. Kapitulację podpisano 6.11.1612 r. Dzień później oddziały powstańcze wkroczyły do stolicy. Według aktu kapitulacji Polacy ze sztandarami i łupami, mieli wrócić do Rzeczypospolitej. Niestety, Moskale nie dotrzymali umowy: dużą część żołnierzy (m.in. całą piechotę) wymordowano, pozostałych przy życiu żołnierzy wzięto do niewoli.

Koniec wyprawy **Zygmunta III** nie oznaczał końca wojny, bo ta toczyła się też na pograniczu jeszcze przez kilka następnych lat. Dopiero w grudniu 1618 r. podpisano rozejm w Dywulinie na 14 i pół roku. Na jego mocy Rzeczpospolita odzyskiwała Smoleńszczyznę, Siewierszczyznę i Czernichowszczyznę. Strony zgodziły się też na zwolnienie jeńców. **Stanisław Żółkiewski zginął 6.10.1620 r. w czasie odwrotu, odmawiając ucieczki z pola bitwy pod Cecorą**.

Do niewoli dostali się m.in.: syn hetmana **Jan Żółkiewski**, a także hetman polny koronny **Stanisław Koniecpolski**. Sam hetman wielki koronny **Stanisław Żółkiewski zginął w walce, z szablą w ręku**. Odzyskane zwłoki hetmana pochowano w kolegiacie św. Wawrzyńca w Żółkwi.

Opracowała: **Alicja Kustra** na podstawie książki **Wojciecha Polaka** pt. „Żółkiewski pogromca Moskwy” oraz portalu: dzieje.pl

Wszystkich Świętych

Wszystkich Świętych to szczególny czas. W tym dniu Polacy oddają pamięć zmarłym członkom rodziny, poległym powstańcom czy osobom zasłużonym dla polskiej historii. Niestety, w tym roku odwiedzanie cmentarzy wiąże się z dużym ryzykiem, bo koronawirus nie odpuszcza, wprost przeciwnie - wciąż jest w ofensywie. Wielu z nas z coraz większym niepokojem śledzi statystyki zachorowań. Jest w nas niepokój, bo wróg, z którym przyszło nam się mierzyć, jest bardzo groźny, choć niewidoczny. Przed nami Wszystkich Świętych i Zaduszki. Czy pojawią się kolejne obostrzenia, a jeśli tak, to w jaki sposób wpłyną na święto 1 listopada? Te i inne pytania zadaje sobie z pewnością większość z nas.

10 października 2020 br. wprowadzono w życie nowe przepisy, według których musimy nosić maseczki w przestrzeni publicznej. Obowiązek zasłaniania

nosa i ust dotyczy zatem także cmentarzy. Pamiętajmy o tym, bo za brak maseczki może być nałożona kara - mandat w wys. 500 zł. Już teraz pojawiają się apele, by odwiedzać groby przed dniem Wszystkich Świętych, a odwiedziny rozłożyć w czasie. Zaleca się unikanie odwiedzania grobów w sobotę czy niedzielę, gdy najwięcej osób ma dni wolne. Wszystko po to, by nie doprowadzać do ryzyka szybszego i większego rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19.

Oprócz samej wizyty na cmentarzu dużym zagrożeniem są spotkania rodzinne, jakie towarzyszą Świętu Zmarłych. Jeśli to możliwe ograniczmy je lub zrezygnujmy z nich, aby nie narażać swoich bliskich, szczególnie tych starszych i schorowanych. Pomyślmy o tym, wybierając się w tym roku na groby bliskich. Wiele zależy od nas samych, od naszego odpowiedzialnego zachowania.

Tyczyński cmentarz (fot. Daniel Stelmach)

Dwie jesienie

Za oknem
złota jesień,
a my
na skrzydłach czasu
zdążamy
w kierunku jesieni życia.
Każda pora wieku
ma swój urok
jak każda pora roku.
Tylko,
że złota jesień powróci,
a jesień życia
kończy się
wielkim znakiem
zapytania.

Anna Mirosława Nowak

Numer 11. „Głosu Tyczyna”

ukaze się z datą **29.11.2020 r.**

Termin składania tekstów upływa:

16.11.2020 r.

Teksty można przysyłać e-mailem na adres redakcji: **glostyczyna@tyczyn.pl** lub składać osobiście w siedzibie redakcji: **Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna**, ul. Mickiewicza 1, 36-020 Tyczyn, **tel. (17) 22-19-410** w godz. pracy biblioteki oraz w **Urzędzie Miejskim w Tyczynie**, ul. Rynek 18, 36-020 Tyczyn, **pok. 24, tel. (17) 23-04-924**.

Informacje z MiGBP w Tyczynie

Nowe książki w bibliotece

Dzięki wsparciu **Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tyczynie** nasza biblioteka zakupiła w październiku **50 pozycji książkowych** za kwotę **1 500 zł**. Należy wspomnieć, że w tym roku ogółem zakupiliśmy 118 pozycji książkowych na łączną kwotę 3 500 zł dzięki wsparciu finansowemu komisji.

Książki są już wpisane do księgozbioru i można je wypożyczać. Są to głównie wydawnictwa z dziedzin takich jak: wychowanie, psychologia, medycyna czy profilaktyka uzależnień. Znajdziemy też porady doty-

czące zdrowego odżywiania i dbania o siebie w czasie epidemii. Rodzice mogą znaleźć przydatne informacje na temat autyzmu, ADHD i zespołu Aspergera.

Brzydka pogoda za oknem sprzyja czytaniu. Dlatego sięgnijmy też po wydawnictwa popularnonaukowe, w których każdy może znaleźć coś dla siebie. Książki można przeglądać na naszej stronie internetowej: www.tyczyn-biblioteka.pl.

Tekst: **Monika Dziadura**

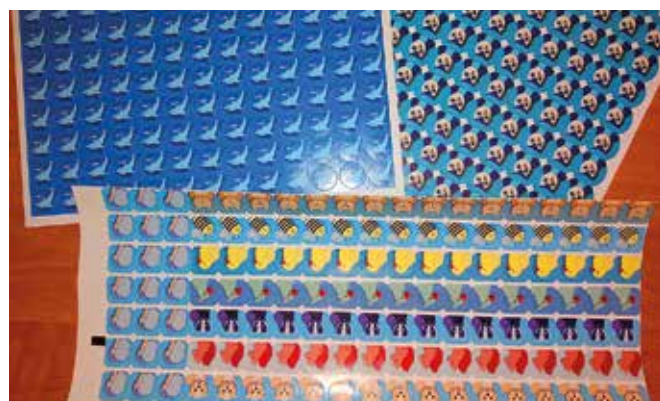
Oto wybrane pozycje z Biblioteczki Wsparcia

MiGBP w Tyczynie oraz filie kontynuują kampanię skierowaną do najmłodszych czytelników. Od września br. po raz trzeci w naszych bibliotekach rozdajemy wyprawki czytelnicze w ramach realizowanego projektu **„Mała książka – wielki człowiek”**.

Przed nami jesienno-zimowe wieczory, podczas których nie powinno zabraknąć ciekawej książki i dla rodzica, i dla dziecka. Warto zatem udać się do bibliotek publicznych w gminie Tyczyn, gdzie na każdego czytelnika czeka ciekawa lektura, a na przedszkolaka – wyjątkowa wyprawka przygotowana przez Instytut Książki. Każde dziecko w wieku od 3 do 6 lat, które odwiedzi bibliotekę publiczną w gminie Tyczyn, otrzyma na własność książeczkę pt. „Pierwsze czytanki dla...”, a rodzic broszurę informacyjną. Za kolejną wizytę i wypożyczone książki na Karcie Małego Czytelnika – czeka nagroda – naklejka. Jeśli uda się zebrać ich dziesięć, mały czytelnik zostanie uhonorowany imiennym dyplomem. Choć wyprawki są dedykowane dla dzieci z rocz-

ników 2014 – 2017, to jeśli starsze rodzeństwo wyrazi chęć udziału w projekcie, będzie taka możliwość. Zapraszamy.

Takie naklejki czekają na małych czytelników

Miejska Biblioteka Publiczna w Tyczynie kolejny już rok bierze udział w programie **„Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych – priorytet 1”**.

Głównym celem Priorytetu, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa w latach 2016-2020, jest zwiększenie atrakcyjności oferty bibliotek publicznych poprzez zwiększenie udziału nowości wydawniczych w zbiorach bibliotek. W roku 2020 MiGBP w Tyczynie otrzymała na zakup nowości wydawniczych **dotację w wysokości 7 tys. zł**. Za otrzymaną kwotę zakupiliśmy 381 no-

wych książek, które zostały już opracowane i przekazane do wypożyczania naszym czytelnikom.

Tekst: **Alicja Kustra**

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA

BIBLIOTEKA
NARODOWA

„Zrealizowano ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”.

Stypendyści z LO

Zarząd Powiatu Rzeszowskiego przyznał czterem uczniom naszej szkoły stypendia z Programu Stypendialnego Powiatu Rzeszowskiego. Stypendium przyznawane jest uczniom, którzy w minionym roku szkolnym uzyskali średnią ocen **co najmniej 4,8** i co najmniej bardzo dobre zachowanie oraz spełnili minimum jeden z poniższych warunków: uzyskali tytuł laureata olimpiady przedmiotowej bądź konkursu o zasięgu wojewódzkim, ogólnopolskim lub międzynarodowym, albo posiadali osiągnięcia artystyczne lub sportowe na szczeblu wojewódzkim, ogólnopolskim lub międzynarodowym.

Wszyscy nasi stypendyści uzyskali średnią ocen 5,0 i więcej, wzorowe zachowanie oraz tytuł laureata konkursu historycznego na szczeblu ogólnopolskim. Są to: **Marzena Karaś i Mateusz Szymła** z klasy **3a** oraz **Jakub Bogdan i Jakub Sztycharz** z klasy **2d**. Serdecznie gratulujemy!

Tekst: **Agnieszka Chmiel**

Jakub Bogdan i Jakub Sztycharz

Marzena Karaś i Mateusz Szymła

Uczniowie LO w Tyczynie laureatami ogólnopolskiego konkursu

Uczniowie LO w Tyczynie znaleźli się w gronie laureatów konkursu pt. „Policjanci w służbie historii”, organizowanego przez Instytut Pamięci Narodowej i Komendę Główną Policji. Jury konkursu, spośród 67 zespołów, które dotarły do finału, wybrało 9 najlepszych prac, nagradzając ich autorów tytułem laureata. W tej

grupie znalazły się dwa zespoły z naszej szkoły, do których należą: **Marzena Karaś, Karolina Kogut, Patryk Pająk, Mateusz Szymła i Weronika Wójciak**. Opiekunem grup konkursowych była **Małgorzata Sochacka**. Gratulujemy!

Tekst: **Małgorzata Sochacka**

Występ artystyczny uczniów LO w Tyczynie podczas wojewódzkiego finału konkursu „Zawsze Wierni”

Spotkanie ze świadkiem historii, synem przedwojennego policjanta (ofiary zbrodni katyńskiej) panem Emilem Babralem (uczniowie: Marzena Karaś, Weronika Wójciak, Patryk Pająk)

Uroczystości w Komendzie Głównej Policji

2 września br., z okazji 20. rocznicy otwarcia Polskiego Cmentarza Wojennego w Miednoje, w Komendzie Głównej Policji w Warszawie odbyły się uroczystości upamiętniające zamordowanych z rozkazu Stalina policjantów. W uroczystościach uczestniczył Komendant Główny Policji gen. insp. **Jarosław Szymczyk**, przedstawiciele władz państwowych oraz służb mundurowych. Wśród zaproszonych gości znaleźli się **Aleksandra Jacyk i Adrian Knap**, którzy w tym roku zakończyli naukę w klasie policyjnej w LO w Tyczynie, oraz przewodniczący Rady Rodziców w naszej szkole.

Głównym punktem obchodów był nocny Apel Pamięci z udziałem Kompanii Reprezentacyjnej Policji i Orkiestry Reprezentacyjnej Policji. Na finał uroczystości Ola Jacyk zaśpiewała utwór „Guziki”. Występ naszej uczennicy przypomniał wszystkim zgromadzonym tragiczne losy 6 tysięcy policjantów przedwojennej Polski – ofiar Zbrodni Katyńskiej.

Tekst: **Małgorzata Sochacka**

Uczniowie LO w Tyczynie Aleksandra Jacyk i Adrian Knap z Komendantem Głównym Policji gen. insp. Jarosławem Szymczykiem

Przemoc ekonomiczna wobec osób starszych

W krajach europejskich, w tym także w Polsce, obserwuje się zjawisko starzenia się społeczeństwa, a co za tym idzie wzrasta liczba osób starszych w naszym kraju. Wymusza to zwiększenie zainteresowania problematyką przemocy wobec ludzi z tej grupy wiekowej. Seniorzy jako osoby ze słabszą kondycją fizyczną i psychiczną są szczególnie narażeni na doświadczenie przemocy zarówno ze strony członków rodziny, jak i osób obcych.

Z przemocą mamy do czynienia wtedy, kiedy działanie sprawcy jest czynem zamierzonym i intencjonalnym. Wykorzystuje przy tym wyraźną przewagę sił – sprawca jako silniejszy działa przeciwko słabszej ofierze. Ponadto sprawca swoim działaniem narusza podstawowe prawa i dobra osobiste ofiary oraz sprawia jej ból i cierpienie.

Przemoc domowa wobec osób starszych może przybierać różne formy, np. fizyczną, psychiczną, seksualną oraz ekonomiczną. Seniorzy jako osoby o słabszej kondycji, z mniejszymi możliwościami obrony, stają się ofiarami przemocy i przestępstw zarówno od osób obcych, jak i, niestety, bliskich. Często dzieje się to w sferze ekonomicznej. Przemocą ekonomiczną określa się działania, które prowadzą do uzależnienia finansowego od sprawcy, np. okradanie, uniemożliwianie podjęcia pracy, zmuszanie do zaciągania kredytów czy niezaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb.

Przemoc ekonomiczna w rodzinie

Charakterystyczne dla przemocy ekonomicznej wobec ludzi starszych jest zarządzanie bez ich zgody dochodami, ale także kradzież, niszczenie przedmiotów, przymuszanie do prac domowych oraz zmuszanie do podejmowania niekorzystnych decyzji finansowych, np. przepisywania majątku, brania kredytów.

Zdarza się, że osoby starsze z powodu złej sprawności psychofizycznej, nie są w stanie same zarządzać gospodarstwem domowym i swoim budżetem, dlatego zmuszone są powierzyć to innym osobom. Najbardziej ufa się członkom rodziny, którzy, niestety, nie zawsze okazują się być w pełni uczciwi.

Przemoc ekonomiczna w rodzinie zazwyczaj współwystępuje z innymi rodzajami przemocy. Jest narzędziem manipulacji stosowanym przez sprawców. Wprowadza ofiarę w stan podporządkowania i uległości. Dodatkowo, gdy sprawca pochodzi z rodziny, seniorzy mają większą tendencję do ukrywania faktu bycia ofiarą przemocy.

Przemoc ekonomiczna ze strony osób trzecich

Najbardziej popularną formą przemocy ekonomicznej, którą osoba starsza może doświadczyć od obcej osoby, jest zabieranie pieniędzy. Na stronach internetowych policji często można znaleźć informacje oraz zasady, które należy stosować w celu zwiększenia ochrony przed kieszonkowcami i włamywaczami.

Oprócz form klasycznych napadów czy włamań coraz popularniejsze wśród sprawców przestępstw są tzw. metody „na wnuczka” czy „na policjanta”. W metodzie „na wnuczka” oszuści prowadzą rozmowę telefoniczną w ten sposób, by osoba starsza uwierzyła, że rozmawia z kimś z rodziny i sama podała jego imię i inne dane, które później oszuść wykorzystuje. Później prosi o pilne udzielenie pożyczki. Po pieniądze zazwyczaj ma zgłosić się ktoś inny, np. dobry znajomy wnuczka, lub osoba starsza jest proszona o przelew. Zdarza się także, że oszuści zamiast pieniędzy proszą o inne cenne przedmioty, np. biżuterię.

Innym wykorzystywanym przez oszustów sposobem działania jest podszywanie się pod policjanta. Po-

czątkowo dzwoni ktoś podający się za osobę z rodziny. Ta rozmowa jest jednak szybko przerywana i po chwili dzwoni kolejna osoba, tym razem podająca się za funkcjonariusza policji, prosząca o pomoc w rozpracowaniu grupy przestępczej oszukującej seniorów. Ma to wzbudzić zaufanie osoby starszej, która będzie bardziej skora przelać bądź przekazać pieniądze. Zawsze należy pamiętać, że policja nie informuje osób postronnych o swoich działaniach.

By uchronić się przed działaniami oszustów należy stosować zasadę „ograniczonego zaufania” wobec osób nieznanym. W przypadku jakichkolwiek podejrzeń, że dzwoniący może podszywać się pod osobę z rodziny bądź policjanta, należy jak najszybciej skontaktować się z policją, dzwoniąc na numer 997 bądź 112.

Instytucjonalna przemoc ekonomiczna

Ten rodzaj przemocy ekonomicznej przejawia się w nieuczciwych praktykach handlowych wobec seniorów. Związany jest on przede wszystkim z usługami finansowymi. Wykorzystuje się tutaj fakt, że osoby starsze często mają mniejsze umiejętności z zakresu posługiwania się nowoczesnymi technologiami, niewystarczającą wiedzę na temat mechanizmów i praktyk marketingowych. Zwiększa to ryzyko podejmowania nieplanowanych zakupów, podpisywania niekorzystnych umów, brania kredytów czy ubezpieczeń na życie.

Podsumowanie

Przemoc domowa, a w tym także przemoc ekonomiczna, jest powszechnie potępiana przez społeczeństwo. Niestety, problem ten nadal dotyka osoby starsze. Przemoc ekonomiczna, podobnie jak przemoc psychiczna, nie zostawia widocznych, fizycznych śladów i przez to jest trudniejsza do rozpoznania. Organizacje pozarządowe zajmujące się pomocą ofiarom przemocy ekonomicznej podają, że główną przyczyną występowania tej formy przemocy jest nieznanomość swoich praw. Zatem zwiększanie wiedzy na temat praw i miejsc, w których można uzyskać pomoc, przyczynia się do walki z przemocą ekonomiczną.

Tekst: **Joanna Kiszka** – psycholog
Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górnym

Źródła: • D. Rynkowska, *Przemoc wobec osób starszych – sposoby przeciwdziałania*, Polityka i Społeczeństwo 1(17) / 2019; • H.D. Sasal, *Przewodnik do procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie*, wydaw. Edukacyjne PARPA, Warszawa 2005; • A. Grzanka-Tykwińska i in., *Problematyka przemocy wobec osób starszych* Nowiny Lekarskie 2012, 81, 1, 44–48; • J. Tracz-Drał, *Przemoc ekonomiczna*, Opracowania Tematyczne OT-639, Kancelaria Senatu, Warszawa 2015; • <http://www.puck.policja.gov.pl/m11/profilaktyka-4/59382,OSZUSTWA-METODA-NA-WNUCZKA.html>.

Publikacja z cyklu artykułów edukacyjno-profilaktycznych powstałych w ramach Programu Ośłonowego „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE”
Edycja 2020

pt.: „Zawsze jest czas by zapobiegać przemocy”
współfinansowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Powiat Rzeszowski.

Jarzębina nie tylko na korale

Jarzębina jest niewątpliwie królową polskiej jesieni. Rośnie w lasach, w parkach i ogrodach. Często zdobi pobocza ulic. Kwitnie już w maju, ale w szkarłatnoczerwonych owocach najpiękniej wygląda jesienią. Jagody jarzębiny są w smaku gorzkie i cierpkie, ale mają wiele właściwości zdrowotnych.

Owoce jarzębiny są doskonałym źródłem witamin i beta-karotenu. Zawierają witaminy: A, E, K, PP, witaminy z grupy B oraz potas, sód, magnez i miedź. Dodatkowo w ich składzie znajdziemy również: kwasy organiczne, antocyjany, flawonoidy, garbniki, pektyny i cukry. Należy pamiętać, że **świeże owoce jarzębiny są niejadalne!** Wywołują często wymioty i biegunkę, co jest spowodowane obecnością kwasu parasorbowego, który rozkłada się podczas suszenia czy gotowania owoców lub sporządzania z nich wyciągów. Warto również pamiętać, że jarzębina zebrana po przymrozkach lub zamrożona w zamrażalniku traci swą gorycz. Na przetwory świeże owoce należy przetrzymać przez minimum 36 godzin w zamrażalniku lub zbierać je dopiero po jesiennych przymrozkach – mają wtedy łagodniejszy smak.

Ten piękny owoc doskonale sprawdza się przy wielu dolegliwościach i znakomicie łagodzi objawy chorobowe. Owoce jarzębiny stosuje się w następujących przypadłościach:

- w leczeniu przeziębień,
- chorobach płuc,
- chorobach nerek,
- chorobach wątroby,
- w profilaktyce nadciśnienia,
- w przewlekłych zaburzeniach trawienia,
- w stanach zapalnych żołądka i jelit,
- w anemii.

Ponadto jarzębina:

- działa odtruwająco,
- zapobiega hipowitaminozie C,
- pobudza przemianę materii,
- należy do środków czyszczących krew,
- stymuluje pracę jelit.

Owoce jarzębiny działają antybakteryjnie i przeciwzapalnie, mają właściwości moczopędne i oczyszczające. Warto również pamiętać o przeciwskażaniach do stosowania jarzębiny:

- ostre choroby zapalne przewodu pokarmowego,
- zaostrzona choroba wrzodowa,
- ciężkie choroby nerek oraz wątroby,
- ciąża.

Jagody jarzębiny wchodzi w skład wielu mieszanek ziołowych o działaniu przeczyszczającym, moczopędnym i przeciwzapalnym. Pomagają one przy zaburzeniach jelitowych, dolegliwościach układu moczowego oraz regulują przemianę materii. Jarzębina jest składnikiem preparatów wzmacniających i witaminowych, stosowanych przy infekcjach bakteryjnych i wirusowych, np. grypie czy przeziębieniu. Dobrze sprawdza się też w profilaktyce i rekonwalescencji.

W okresie jesienno-zimowym, gdy podatni jesteśmy na różne infekcje, warto pić herbatkę z jarzębiny. Wystarczy 2 łyżeczki suszonej jarzębiny zalać wrzącą wodą i odstawić na całą noc. Dla lepszego efektu war-

to wymieszać ją razem z dziką różą lub czarną porzeczką i dosłodzić miodem. Stosowanie naparów z suszonych owoców jarzębiny jest zaś pomocne w stanach zapalnych jamy ustnej gardła oraz przy chrypcie. Należy wówczas płukać nim gardło.

Właściwości jarzębiny są wykorzystywane również w kosmetyce. Na bazie jej owoców powstają produkty kosmetyczne działające ściągająco, antybakteryjnie i odżywczo. Jarzębina pomaga leczyć trudno gojące się rany, rozszerzone naczynka i trądzik. Żele i kremy pod oczy, które zawierają wyciągi z jarzębiny, doskonale radzą sobie z opuchlizną i cieniami pod oczami. Napar i odwar z owoców korzystnie działa na skórę, a sorbitol zawarty w owocach podnosi wilgotność skóry. Generalnie pielęgnowanie skóry odwarem i naparem z owoców podnosi jej nawodnienie, elastyczność i sprężystość. Korzystne jest nie tylko przemywanie, ale również okłady, np. w postaci maseczki.

W kuchni polskiej możemy znaleźć mnóstwo przepisów z wykorzystaniem jarzębiny. Robi się z niej marmolady, syropy, musy, galaretki, przeciery, likiery, nalewki, sosy do serów i wędlin. Piękne owoce są coraz częściej dekoracją dań na słono lub słodko.

Przepis na konfiturę z jarzębiny

Składniki:

- 1 kg owoców jarzębiny,
- 0,5 kg jabłek,
- 1 kg cukru

Przygotowanie:

Umyte owoce gotować z niewielką ilością wody. Kiedy zaczną pękać, dodać cukier i gotować dalej, delikatnie mieszając. Następnie dodać pokrojone w drobną kostkę jabłka i gotować do chwili, kiedy owoce będą szkliste. Tak powstałą masę przekładamy do wyparzonych i suchych słoików, zakręcamy i odwracamy do góry dnem. Gdy wystygną, odkładamy je w ciemne i chłodne miejsce.

Tekst źródłowy:

- A. Ożarowski, W. Jaroniewski: *Rośliny lecznicze i ich praktyczne zastosowanie*, Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, Warszawa, 1987;
- www.poradnikzdrowie.pl,
- <https://bonavita.pl/jarzebina-sok-nalewka-wino-przetwory-z-jarzebiny-dzem-konfitura>,
- www.recepta.pl,
- <https://vitalni24.pl/>

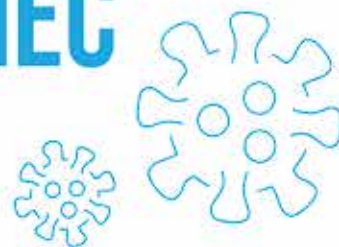
Rubrykę redaguje:

Anna Pondo

- nauczyciel w SP w Tyczynie,
pasjonatka ekologii i zdrowej żywności

CO POWINIENIEŚ WIEDZIEĆ O KWARANTANNIE?

Nakładana jest
przez powiatową inspekcję
sanitarno-epidemiologiczną
na osoby, które były **narażone**
na zakażenie SARS-CoV-2

oraz na obcokrajowców
przekraczających granicę
zewnętrzną UE

TRWA 10 DNI

współdomownicy mogą zostać objęci
kwarantanną lub nadzorem epidemiologicznym

Zainstaluj aplikację Kwarantanna domowa www.gov.pl/kwarantannadomowa

CZEGO NIE ROBIĆ PODCZAS KWARANTANNY?

Nie
opuszczaj
domu

Nie
wychodź
do sklepu

Nie spotykaj
się z innymi
osobami

CO ROBIĆ PODCZAS KWARANTANNY?

Zachowaj
zasady
higieny

Monitoruj
temperaturę
ciała minimum
2 razy dziennie

W przypadku wystąpienia **gorączki, kaszlu, duszności, utraty węchu lub smaku**, w zależności od nasilenia objawów, skontaktuj się telefonicznie z lekarzem POZ lub w przypadku zagrożenia życia zadzwoń pod numer alarmowy 112 lub 999.

Dowiedz się więcej na

www.gov.pl/koronawirus

Infolinia NFZ
800 190 590

MZ
Ministerstwo Zdrowia

październik 2020 r.

KORONAWIRUS – informacje dla seniorów

ZASŁANIAJ USTA I NOS W OGÓLNODOSTĘPNYCH PRZESTRZENIACH ZAMKNIĘTYCH

W środkach komunikacji, a także wszędzie tam, gdzie zachowanie odpowiedniego dystansu nie jest możliwe.

OGRANICZ PRZEBYWANIE W MIEJSCACH PUBLICZNYCH

Poproś bliskich o pomoc w codziennych czynnościach: zakupach, zaopatrzeniu w leki, załatwianiu spraw urzędowych.

CZĘSTO MYJ RĘCE

Używaj wody z mydłem lub dezynfekuj ręce płynami/żelami na bazie alkoholu min. 60%.

UNIKAJ DOTYKANIA OCZU, NOSA I UST

Dotykając oczu, nosa lub ust zanieczyszczonymi rękami możesz przenieść wirusa.

REGULARNIE MYJ LUB DEZYNFEKUJ DOTYKANE POWIERZCHNIE

Stoły, klamki, włączniki światła itp. przecieraj regularnie z użyciem wody i detergentu lub środka dezynfekcyjnego.

REGULARNIE DEZYNFEKUJ TELEFON

Do dezynfekcji używaj np. wilgotnych chusteczek nasączonych środkiem dezynfekującym.

ZADBAJ O PRAWIDŁOWĄ HIGIENĘ SPOŻYWANIA POSIŁKÓW

Ogranicz dzielenie się posiłkami. Nie pij z jednej butelki.

ZACHOWAJ BEZPIECZNĄ ODLEGŁOŚĆ OD ROZMÓWCY

Zachowaj co najmniej 1,5 m odległości od drugiej osoby.

STOSUJ ZASADY OCHRONY PODCZAS KICHANIA I KASZLU

Podczas kaszlu i kichania zakrywaj usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką. Chusteczkę wyrzuć do kosza i umyj ręce.

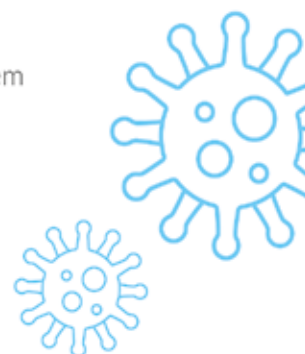
ODŻYWIJ SIĘ ZDROWO I PAMIĘTAJ O NAWODNIENIU ORGANIZMU

Stosuj zrównoważoną dietę. Pamiętaj, aby w Twojej diecie były warzywa i owoce. Unikaj przetworzonej żywności.

KORZYSTAJ ZE SPRAWDZONYCH ŹRÓDEŁ WIEDZY O KORONAWIRUSIE

Posługuj się informacjami ze sprawdzonych źródeł, opartymi na dowodach naukowych. Znajdziesz je na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego.

Więcej informacji na
www.gov.pl/stopcovid

październik 2020 r.

XII mistrzostwa Polski w Kolarstwie Szosowym Osób Niepełnosprawnych

W mistrzostwach tych, które odbyły się 19.09 br. na terenie naszej gminy, wystartowało ponad **60 zawodników z całej Polski**. Dla nich to coś więcej niż sport..... to sposób na nowe życie. Trasa wyścigu przebiegała przez miejscowości Kielnarowa oraz Borek Stary. Start oraz meta zlokalizowane były na terenie kampusu Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Kielnarowej. Zawodnicy mieli do pokonania ponad sześciokilometrową pętlę. Najlepsi przejechali ją sześciokrotnie. Uczestnicy podzieleni byli na grupy od H1 do H5 ze względu na stopień niepełnosprawności. Wszyscy zasługują na wielkie brawa, ale szczególnie grupa H1, czyli osoby z porażeniem czterokończynowym.

Wspólne zdjęcie strażaków z organizatorem zawodów Marcinem oraz Anią Harkowską i byłym zuchowcem Rafałem Wilkiem (fot. OSP Kielnarowa).

Punkt pomocy dla uczestników zlokalizowany na trasie wyścigu (fot. OSP Kielnarowa).

Nad zabezpieczeniem zawodów czuwało ośmiu strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej w Kielnarowej, przy wsparciu dwóch druhów z OSP Hermanowa oraz policji. Zawody były wspaniałym pokazem siły, determinacji i wytrwałości uczestników przy poszanowaniu zasad fair play. Sprzyjały temu rewelacyjna pogoda, piękne widoki i wspaniali ludzie.

W zawodach brała udział m.in. **Ania Harkowska** - pięciokrotna srebrna medalistka paraolimpijska z Londynu (2012) i Rio de Janeiro (2016), a ponadto osoba z niezwykłą siłą ducha. W młodości uprawiała maraton, triathlon i kolarstwo w klubie w Szczecinie. W 2002 r. została potrącona przez samochód. W wyniku wypadku straciła kość strzałkową i jeden staw skokowy, a jej noga nie powróciła do pełnej sprawności. Pomimo tego zdecydowała się powrócić do sportu i rozpoczęła treningi kolarskie. Występuje zarówno w zawodach z zawodnikami pełnosprawnymi, jak i niepełnosprawnymi. W zawodach w Kielnarowej Ania wygrała w swojej kategorii. Serdecznie gratulujemy wszystkim uczestnikom i życzymy wielu dalszych sukcesów.

W zabezpieczeniu wyścigu brali udział: **Malwina Mrocza, Joanna Leniart, Edyta Ciura-Szetela, Wacław Ciura, Szymon Pitera, Kacper Grzebyk, Bogdan Tereszkievicz, Michał Paluch** oraz **Janusz Skoczył** i **Andrzej Skoczył** z OSP Hermanowa.

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Kielnarowej dziękuje wszystkim za poświęcenie swojego czasu i zaangażowanie w zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom wyścigu.

Tekst: **Edyta Ciura-Szetela**
– sekretarz OSP Kielnarowa

OGŁOSZENIA/REKLAMY

Osoby zainteresowane zamieszczeniem ogłoszenia lub reklamy w „**Głosie Tyczyna**” mogą to zrobić telefonicznie pod nr. tel. **(17) 22-19-318, wew. 24** oraz **(17) 22-19-410**, a także e-mailowo: **glostyczyna@tyczyn.pl**.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

- Za ogłoszenia drobne – **1 zł od słowa**,
- Za ogłoszenia ramkowe o pow. 6,5 x 9 cm – **25 zł**,
- Za ogłoszenia ramkowe o pow. 13 x 9 cm – **50 zł**.
- W treści ogłoszenia adres oraz nr telefonu traktowane są jako jedno słowo.
- Ogłoszenia dotyczące nieruchomości położonych na terenie Gminy Tyczyn typu: „sprzedam/kupię działkę, wynajmę dom”, „zamienię mieszkanie” oraz „życzenia” od osób prywatnych są **płatne**.
- Ogłoszenia dotyczące w treści: „szukam/dam pracę”, „nekrologi” są **bezpłatne**.

Podziękowania

Zarząd Ochotniczej Straży Pożarnej w Kielnarowej składa serdeczne podziękowania Sołtysowi oraz Radzie Sołectwa wsi Kielnarowa za przekazanie środków finansowych w kwocie **2 tys. zł** na zakup latarek do hełmów wykorzystywanych w akcjach ratowniczo-gaśniczych i stanowiących środek wyposażenia indywidualnego strażaków.

Uzbrojenie strażackie to sprzęt niezbędny podczas akcji ratowniczo-gaśniczych, mający w wielu przypadkach bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo strażaków, którzy bardzo często narażając własne zdrowie i życie, niosą pomoc innym ludziom.

Akademia i Klub tenisa stołowego UKS ATS w Tyczynie rozpoczęły nowy sezon

Po okresie wydłużonej przerwy spowodowanej stanem pandemii, **Akademia Tenisa Stołowego** w Tyczynie wznowiła zajęcia z młodzieżą. Bierze w nich udział większość dzieci, które uczestniczyły w poprzednich sezonach, dodatkowo dołączyła do tej grupy kolejna szóstka młodych sympatyków tenisa stołowego, pragnąca poznawać tajniki tej wspaniałej i wymagającej technicznie dyscypliny sportu. **Zapraszamy oraz zachęcamy dzieci i młodzież z terenu Gminy Tyczyn do skorzystania z oferty lokalnej szkółki tenisa stołowego UKS ATS, działającej przy Szkole Podstawowej w Tyczynie.**

Dzięki owocnej współpracy z Urzędem Miejskim w Tyczynie oraz dyrekcją Szkoły Podstawowej, seniorska drużyna tenisa stołowego może korzystać z wspaniałych warunków „dużej” hali sportowej przy ul. Grunwaldzkiej (w dawnym gimnazjum), gdzie od bieżącego sezonu klub odbywa dodatkowe treningi oraz rozgrywa mecze w 3. i 4. lidze POZTS.

W niedzielę 11.10 br. nastąpiło rozpoczęcie rozgrywek ligowych. W inauguracyjnym meczu 4. ligi zespół UKS ATS Maluszkowo Tyczyn podejmował wieloletniego uczestnika rozgrywek 3. ligi, bardzo doświadczoną drużynę LZS Kąkolówka, która „na papierze” była zdecydowanym faworytem tej potyczki. Po niezwykle zaciętym i emocjonującym, trwającym 4 godziny meczu, klub UKS ATS Tyczyn zapisał na swoim koncie zwycięstwo w stosunku 10:8. Przy stanie 9:8, **Kamil Bazan** postawił przysłowiową kropkę nad i pokonując w decydującej o zwycięstwie grze **Emilię Skibę**. Punkty zdobyli: **Dawid Rachwałski** - 3.5; **Marek Bal** - 3; **Kamil Bazan** - 2.5; **Łukasz Potoczny** - 1.

Zapraszamy na mecze 3. rundy rozgrywek 25.10 br. o godz. 11.00, hala przy ul. Grunwaldzkiej 31 w Tyczynie. Przeciwnikami UKS ATS w 3. i 4. lidze będą drużyny: Brzostek Brzostowianka oraz Jar Kielnarowa. Doping kibiców jest mile widziany, a także bardzo wspierający w walce o kolejne, korzystne wyniki sportowe.

Tekst: **Tadeusz Gryś**

Zajęcia na hali sportowej

Znajdź nas i polub na Facebooku

Hala sportowa:
SP im. S.Staszica, ul. Pułanek 4
36-020 Tyczyn

KONTAKT:
Sebastian Lubaś ☎ 607 604 666
Tadeusz Gryś ☎ 720 783 117
✉ tgrys@wp.pl ➡ atstyczyn.pl

Zajęcia dla:
DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Domniemanie niewinności

Domniemanie niewinności stanowi zasadę, która mówi o tym, że każda osoba jest niewinna wobec przedstawionych jej zarzutów, dopóki wina nie zostanie jej udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu. Zasada ta jest nie tylko niezwykle ważna, ale i potrzebna, bowiem stanowi gwarancję, m.in. nie ulegania naciskom czy wpływom opinii publicznej, jak również wpływa na rzetelność prowadzonego postępowania.

Wskazać należy, iż pomimo często już wyrobionego zdania na temat danej osoby, okazuje się np., iż jest ona niewinna, co więcej, okazuje się, iż nie było jej w miejscu popełnienia danego czynu zabronionego. W niektórych sprawach szeroko komentowanych w mediach trudno oprzeć się wrażeniu, że w oczach opinii publicznej wielu oskarżonych uznawanych jest za winnych już w momencie postawienia zarzutów przez prokuratora albo jeszcze wcześniej (gdy są np. formalnie podejrzanymi w sprawie). Nie należy wysnuwać zbyt pochopnych osądów, ponieważ może się okazać, iż nasza ocena danej sytuacji i danej osoby będzie wynikać jedynie z wycinka informacji, które zostały nam przekazane. Natomiast dopiero kompleksowa ocena całości informacji, dowodów w sprawie pozwoli ocenić daną sytuację prawidłowo. W konsekwencji może okazać się, iż pomimo przekonania o winie danej osoby, ta osoba jest niewinna.

Zgodnie z zasadą domniemanie niewinności, pomimo szeregu przesłanek wskazujących na to, iż ww. zbrodnię popełnił dany człowiek, należy najpierw udowodnić mu winę. Może bowiem okazać się, iż ów człowiek nie miał nic wspólnego z ww. przestępstwem. Faktycznie np. był na miejscu zbrodni, ale znalazł się tam przypadkiem, a jego zdenerwowanie wynikało ze stresu. Nie oznacza to jednak, że w toku prowadzonego postępowania nie można zastosować środków zapobiegawczych, w tym tymczasowego aresztowania. Karnoprawna zasada domniemanie niewinności nie może być bowiem wiązana z każdym naruszeniem prawa. Przede wszystkim nie może być rozumiana tak

szeroko, aby stanowiła usprawiedliwienie oczywistych naruszeń prawa. Wszelkie jednak akty procesowe, niebędące prawomocnym wyrokiem stwierdzającym winę oskarżonego, nie mogą przekreślić domniemanie niewinności. Tak więc zastosowanie wspomnianego środka zapobiegawczego nie obala domniemanie niewinności i na oskarżyciela nadal ciąży ciężar dowodu, a więc obowiązek udowodnienia winy.

Warto również wiedzieć, iż zasada domniemanie niewinności wywodzi się z czasów starożytnego Rzymu, kiedy to Rzymianie stworzyli trwały system prawny, a każdy obywatel rzymski był objęty prawem, które miało na celu nie tylko rozstrzygnięcie sytuacji konfliktowych czy spornych i wymierzenie kar, ale uregulowanie całości stosunków panujących w państwie. W Polsce wspomniana zasada występuje zarówno w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie stanowi, że: „każdego uważa się za niewinnego, dopóki jego wina nie zostanie stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu”, jak również w kodeksie postępowania karnego: „oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem”.

Zasada domniemanie niewinności ma też swoje prawne regulacje w prawie międzynarodowym. Zasada domniemanie niewinności na poziomie konstytucyjnym powoduje, że wszystkie osoby i podmioty, przede wszystkim sąd rozpatrujący sprawę, jak również osoby niebiorące bezpośrednio udziału w postępowaniu sądowym, powinny do chwili wydania prawomocnego wyroku zakładać, że oskarżony jest niewinny.

Materiał źródłowy:

- ustawa z dnia 23.04.1963 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145, 1495, z 2020 r. poz. 875),
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r. (Dz.U.1997.78.483),
- ustawa z dnia 6.06.1997 r., Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 30, 413, 568, 1086, 1458.).

Rubrykę redaguje:
Artur Maziarz - radca prawny

**Zaopiekuję się dzieckiem lub osobą starszą.
Mam doświadczenie. Jestem z Tyczyna.
Proszę o kontakt pod nr. tel. **600-851-323****

GŁOS TYCZYNA

- miesięcznik redaguje Kolegium w składzie: **Alicja Kustra** - redaktor naczelna, **Zofia Matys**, **Ewa Kocur**, **Elżbieta Domino**, **Agnieszka Rożek-Janda**. Stali współpracownicy: **Dorota Michalak**, **Monika Dziadura**, **Anna Pondo**, **Anita Drązek**, **Beata Byczyńska-Gruca**.

Wydawca: Urząd Miejski w Tyczynie przy współudziale Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury, Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej.
Adres Wydawcy: Urząd Miejski, 36-020 Tyczyn, ul. Rynek 18, tel. (17) 22-19-310, e-mail: glostyczyna@tyczyn.pl; www.tyczyn.pl;
Adres redakcji, korekta tekstów: MiGBP w Tyczynie, ul. Mickiewicza 1, 36-20 Tyczyn, tel. (17) 22-19-410. **Skład i łamanie, druk:** Kan Media Agencja Reklamy Kucharski Adriano, ul. Jaśminowa 1/4, 35-604 Rzeszów, tel. 506-744-345. **Redakcja** zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji publikowanych tekstów oraz korespondencji, a także opatrywania ich własnymi tytułami. Wydawca nie zwraca niezamówionych materiałów i nie odpowiada za treść ogłoszeń. Poglądy wyrażane w artykułach są poglądami ich Autorów, a nie Wydawcy.

ISSN 1231-4609

GŁOS DZIECI

Oprac. MiGBP w Tyczynie (www.tyczyn-biblioteka.pl), Dodatek do 10. numeru „Głosu Tyczyna” (10/2020)

Marta Jakubiec – Trzy świnki

W małej chatce, w dwóch pokojach, mieszkało cztery świnki: Peggy, Zyta i Luba razem i świnka Memma osobno. W pokoju trzech świnek mieszkał również żółwik Riffi, w odwiedziny przychodził do nich często żółwik Poldek, którym opiekowały się Wielkie Ryjki. Trzy świnki jakoś się zgadzały, chociaż miały różne zwyczaje. Na przykład świnka Zyta wstawała bladym świtem, Luba nieco później, a Peggy po południu. Czasami świnki się na siebie obrażały, bo często Peggy była niewyspana i miała zły humor. Najlepiej miała świnka Memma, która mieszkała sama w pokoju. Spała ona, ile chciała, wstawała, kiedy chciała, czytała, kiedy chciała...

Żółwik Poldek najbardziej lubił świnkę Peggy i traktował ją lepiej niż swoje opiekunki. Świnka Peggy wpuszczała wieczorem żółwika do kuchni, by się wyspał, zaś sama czytała albo gotowała. Żółwik mógł liczyć na smaczny posiłek i sen. Rano jak gdyby nigdy nic wracał do swojej klatki przy chatce Wielkich Ryjek.

Pewnego razu nie wiadomo skąd zjawił się żółwik Terryk. I także postanowił zostać z Peggy. Wiele razy wcześniej przychodził, ale – choć niechętnie – wracał do swojej pani świnki. Tym razem był po nieszczęśliwym wypadku i nie mógł chodzić. Peggy zrobiło się żal Terryka, wyznaczyła mu miejsce do spania przy swoim łóżku, żeby nie zajmował i tak małego pokoi-ku. Żółwik, choć miał niewygodnie, spał tyle godzin co Peggy. Niestety, między żółwiami Poldkiem a Terrykiem zaczęło dochodzić do nieporozumień. Widać było, że żółwie się nie lubiły, napadały na siebie i się gryzły. Peggy przestała więc wpuszczać Poldka do domu, żeby uniknąć awantur.

Memma – widząc, co się dzieje – dokuczała siostrze:

- Jak możesz tak traktować Poldka? Biedny Polduś! Gdzie on teraz będzie spędzał zimowe noce? Zdradziłaś go. Na pewno gdyby umiał mówić, powiedziałby, że ma żal do ciebie. Został oszukany i musi się czuć okropnie.

Podzielmy się - zaproponowała Peggy. – Ty weźmiesz Poldka, a ja Terryka. Albo odwrotnie: ja wezmę Terryka, a Ty Poldka. Polduś i tak rano wychodzi, nie będzie się widział z Terrykiem. Może tym sposobem z czasem się polubią?

- Też coś! - oburzyła się Memma. – Mam się nie wyspać przez żółwia? Potrzebuję spokoju i ciszy, nie żeby mi ktoś chrapał i zabierał powietrze.

- U nas jest ciasno - Peggy próbowała jeszcze raz przekonać siostrę. – Nie dam rady pomóc dwóm żółwiom.

- Przykro mi - wzruszała ramionami świnka.

Co ciekawe, Memma często się wzruszała do łez, na przykład oglądając film czy słuchając piosenek. – Jakie to przykre - mówiła, widząc czyjś dramat. - Ja bym tak nie mogła. Skąd się biorą świnki bez serca? Naprawdę nie zasnę. - Po czym zasypiała spokojnie.

Dopóki nie pojawiał się problem, Memma była wspaniała i wygłaszała piękne mowy. Pewnego dnia do domu świnek wpadł ptaszek, którego ktoś przez nieuwagę wypuścił z klatki.

- Co z nim zrobimy? - zapytała Memmy. – Może damy ogłoszenie, to właściciel się znajdzie.

- Zanim się znajdzie - zaproponowała Peggy - może ptaszek pobylby u ciebie, Memmo?

- U mnie? - oburzyła się Memma. - Absolutnie! Mam dość rozdartych ptaków. Nie wyśpię się, nie wypocznę. Nie mogę się na to zgodzić.

A kiedy ptaszka schrapał kot, Memmy rozpacziała i zanosila się łzami:

- Och, to okrutne! I takie smutne! Biedny kanarek. Wstrętny kot. Wszyscy są źli!

Kiedy pewnego dnia Memma złamała nogę i siostry - mimo że nie miały na to ochoty - zajęły się nią troskliwie - Memma zrozumiała, jak samolubne było jej zachowanie. Po tej historii świnka zmieniła swoje postępowanie. Stała się bardzo uczynna i pomagała każdemu, kto zwrócił się do niej o pomoc.

Rozwiąż rebusy:

+

+

+

W =  

 

SA A

ŁOM

+

+

+

TOPERZ

K 

D = N,  R

MR W = AJ

+

+

+

M T

BAN

B=G,  

BAR

Dopisz brakujące litery w wyrazach:

G [] [] [] [] S

[] A [] A

[] A [] [] I [] A

K [] E [] [] I

K [] I [] Z [] I

L [] N [] J [] A

XXV Wojewódzki Przegląd Wiejskich Zespołów Artystycznych, Tyczyn 2020

Laureaci, organizatorzy i uczestnicy przeglądu
(fot. Witold Leniart)

XII Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Szosowym Osób Niepełnosprawnych

Uczestnicy wyścigu
(fot. Polski Związek Sportu
Niepełnosprawnych „Start”)

